

BISERIC'A SI SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana : Dumîneac'a.

Pretulu abonamentului :	Pretulu insertiunilor :	Correspondintiele sè se adreseze Redactiunei dela „BISERIC'A SI SCOL'A“ in Aradu, la institutul pedagogicu-teologicu, éra banii la secretariatulu consistoriului romanu ortodoxu din Aradu.
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte 4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	
„ „ „ „ „ jum. anu 2 „ 50 „		
Pentru Romani'a si strainetate pe anu 7 „ — „		
„ „ „ „ „ j. a. 3 „ 50 „		

Unu reu mare socialu.

Studiulu naturei nóstre si esperienti'a de tóte dilele ne spunu, ca omulu este avisatu de in-sasi natur'a sa a traí in societate, si ca neamulu omenescu numai in modulu acest'a se póte inaltia, si póte progresá pre tóte terenele. Sciutu este apoi, ca indata ce se asociéza omenii unulu cu altulu spre a ajunge cu puteri unite unulu si acelasi scopu, activitatea loru numai atunci i-póte conduce la tienta, daca lasandu la o parte interesele personali, se conducu de o singura ideia, de tendinti'a de a colucrá pentru binele intregului. Cand acést'a se intempla astfeliu, cand adeca toti membrii societatii au in vedere binele comunu, atunci societatea progreséza, ea posede factorulu acel'a insemnatu, dela carele depinde viitoriulu si progresulu tuturoru corporatiuniloru, in sinulu ei esista factorulu fundamentalu : *increderea reciproca intre toti membrii, cari o constituiescu.*

Nu astfeliu se intempla inse in societatea nóstra. La noi in tíera nu ai trebuintia se faci multu studiu, cá se poti observá, ca in societatea, in care traímu, nu esista armoni'a necesaria intre singuratecele elemente, cari o constituiescu, din contra mai in totu loculu affi o *nencredere*, carea produce apoi cele mai funeste consecintie.

Faptulu acest'a regretabilu l'am platitu si pana acum destul de scumpu. Lui avemu a-i multiemi in mare parte starea cea rea, in carea se gasesce astadi tíer'a. Cu tóte acestea reulu, de care vorbimu nu voiesce se dispara, ba continua a se mari, si astfeliu a-si mari si consecintiele. De aceea ne tienemu de detorintia a-lu semnalá si a atrage atentiunea celoru, cari lu-propaga asupra-i.

Sórtea a dispusu, cá societatea nóstra sè-se compuna din mai multe elemente. Tóte acestea

convinu inse in privinti'a scopului. Tóte tientescu pace, linisce si progresu. In urmare scopulu ar trebui se le faca, cá ele se traiésca in cea mai buna armonia, se dispara dintre ele orice egoismu, orice interesu particuláru, capace a nutrí *nencrederea* intre noi, si acésta sè-se inlocuiesca prin o perfecta amóre crestinesca.

Acést'a ar fi cu atât mai de doritu, cu cât *nencrederea*, ce se observéza in mare, se respandesce cu iutiéla fulgerului in tote partile, si astfeliu paraliséza orice intreprindere. Apoi pe-catulu, ca in multe ne asuprimu unii pre altii, se resbuna fórté amaru in nenumeratele calamitati naturale si in alte multe necazuri, ce vinu-continuu preste tíera si popóre.

Calamitátile, in urm'a caror'a suferé astadi atât de multu tíer'a, nu vinu asupra-ne fara unu scopu si fara unu planu definitu. Vechiu cá timpulu este adeverulu propagatu de doctrin'a religiunei crestine, ca calamitátile naturali nu sunt altceva, decât *consecinti'a unoru rele morali.* In urmare, daca voímu, cá viitoriulu celu atât de scumpu individiloru cá si popóreloru se ne fia mai bunu, si de aci nainte se nu mai fimu cercati de atâtea calamitati si necazuri, atncei se-privimu unulu fiesce carele la noi insine, si se-delaturamu relele, cari ne au tienutu in lantiuri in trecutu, si pentru cari trebuie se induramu atât de multu astadi.

Intre relele, pentru cari avemu astadi de a suferí ocupa fara indoiéla primulu locu *nencrederea*, de carea a patimitu, si patimesce astadi societatea nóstra. De aceea, daca ne stimamu si iubimu, voíndu a ne indreptá, trebuie se incepemu mai antaiu cu delaturarea acestui reu mare, care tuturoru ne face ilusoriu orice progresu.

Unu meritu mare alu crestinismului este, ca a ruptu in tóte partile diferinti'a intre omu si omu, invetiandu, ca toti suntem intre noi frati si

fi ai acelniasi Parinte comunu Ferice de popórele, in cari au petrunsu, si s'au realizatu fap-tice acestu prncipiu divin, ferice va fi si de noi daca ar petrunde mai afundu, si s'ar realisá in faptele si institutiunile, pe bas'a caror'a traimu acést'a invetiatura dumnedieésca!

Astfeliu numai asia ne potemu asceptá in viitoriu mai bine, daca pana cand inca nu va fi pré tardiu se va restabiliti increderea reciproca intre factorii, cari compunu societatea, in carea traimu.

De aceea intonamu cu tóta puterea cuventului, ca in faci'a relelor, de cari suferimu, se ne uitámu in giuru de noi, si se vedemu, cine este caus'a, cine a facutu se intre in societatea nóstra acésta nencredere, si cu o óra mai nainte se ne silimu a o delaturá. Numai in modulu acest'a vomu poté restabili increderea cea atát de necesaria in orice societate, numai asia ne vomu poté a ne indreptá, si vomu poté delaturá relele cele multe, cari vedemu, ca se gramadescu astadi asupra nóstra.

Santirea bisericei din Cilu.

Despre santirea bisericei din Cilu in protopresbiteratul Buteniloru seversita la serbarea Stei Maice Parascheva ni s'a tramisu o corespondentia lunga, din carea inse pentru angustimea spatiului, de abia acuma potemu comunicá positiunile mai momentóse si instructive. Actulu s'a seversitu prin 8 preoti in frunte cu par. protopresbiteru tractualu ca delegatu spre acést'a din partea Prea Santei Sale Domnului Episcopu. Inceputulu s'a facutu in biserica vechia cu utreni'a, dupa care preotii luandu „santele“ si poporulu — praporii si alte utensilie, cu totii au intratu in noulu edificiu, unde facendu-se santirea apeí, rogatiunile (molitvele) prescrise si incungiuirarea, — s'a inceputu liturgia, la capetulu carei'a — par. protopresbiteru a rostitu cuventarea, carea pentru partile ei instructive o si publicamu in nrulu presinte. — Cantarile tóte le-a executatu scolarii din Buteni chiamati anume — sub conducerea invetiatoriului loru Georgiu Popovicu. Efectulu ce a produsu acesti scolari s'a potutu cunoáce in fia-care ascultatoriu; de-si erá 1 óra dupa amédiadi credintiosii (unii si de prin comunele vecine) nu doriau a iesi din biserica. Marele proprietariu Iosifu Almay dela inceputulu ceremonieloru pana la primirea anaforei a statu in petióre dimpreuna cu toti officiantii si servitorii sei, éra dupa liturgia s'a exprimat: „de ar mai fi tenuity servitiulu ddiescu mai dóue óre, anca nu m'asiu fi clatitu, intru atát'a me legase de locu cantarea prunciloru si preste totu — ordulu celu bunu, ce s'a observatu.“

Dupa sevarsirea actului de santire o deputatiune merse la dlu proprietariu de i-multiamí pentru sum'a de 200 fl. ce a donat'o de ajutoriu la edificarea bisericei.

Evlaviosulu crestinu Parteniu Cotioiu intr'unu la més'a sa vr'o 80 persóne. Chorusa prunciloru escelá

si aci, cantandu mai multe cantari nationali cu precisiune. Dlu proprietariu li doná 15 fl. asijderea invetiatoriului sermanu Dim Petcoviciu 5 fl. carele cu tonulu seu curatu si melodiosu a inveselitu societatea. — Totu cu ocasiunea acést'a desmemoratu dnu proprietariu a facutu asecurarea, cá in curundu va procurá orologiu pentru turnulu bisericei si a promis, ca de câte-ori va cere trebuinti'a, densulu e gata a face ajutoriu bisericei. Unu astfeliu de barbatu generosu trebue se fia cunoscutu naintea publiculu romanescu.

Din prandiu — datina — se fece cina si dlu Parteniu Cotioiu nu lasa óspetii dela cas'a pana tardiu — tardiu. Se nu cugete inse cineva ca densulu s'a ingrijitu numai de barbatii cei fruntasi, — misiiei si cersitorii anca au fostn miluiti de densulu, dreptu dovada, ca nu ambitiunea, ci iubirea crestinésca l'a indemnatu la esercearea acestei fapte crestinesci.

Premitiendu aceste, lasamu se urmeze aci nemidilocitu

Cuventarea

„Cantati Domnului cantare nóua, binecuventati numele Lui, spuneti intru popóre marirea Lui, taria si frumsetia in cas'a Lui. Radicati jertfe si intrati in curtile Lui, inchinati-ve Dlui, in curtea cea santa a Lui.“

Ps. XCV. 1—8.

Veniti Crestiniloru se ne inchinamu lui Dumnedieu. Domnului popóreloru, se-I aprindemu támâia de bunu mirosu cu stima si multiamire intre paretii noului Sionu; veniti se prémariamu numele Domnului poteriloru si a acelui'a ce e tramisu de Densulu alu Domnului nostru Isusu Cristosu dimpreuna si alu datatorulu de viétia Duchului Santu, pentru ca ne-a invrednicitu a vedé gata zidurile noului Sionu radicatu intru mentuirea vóstra si a urmatoriloru vostri.

Vedemu-ve aci pre voi credintiosii parochiei acestei'a, vedemu-ve din tóte partile comunei adunati la unu locu totu cu acele-si simtiri in peptulu vostru; aci e bogatulu si seraculu, servulu si stepanulu, betranulu si tenerulu, nici unulu nu e mai micu séu mai mare, aci toti suntemu frati impreuna, acést'a e cas'a lui Ddieu si noi fi lui toti avemu aseminea parte dintr'ens'a. Déca óre-candva ati avutu diua ori óra, in carea dupa unu lucru bine gatitu v'ati fi potutu cu anim'a vóstra apropiá catra Ddieu: de-a buna séma acést'a e diua, acést'a ór'a, in carea cu multiamire se vi plecati capetele vóstre intre zidurile bisericei acestei'a, in carea cu antái'a data se da binecuventare peste voi, unde si Domnulu ceriuriloru anca se veselesce vediendu iubirea si multiamirea vóstra, ce aratati catra Elu. „Cantati — dara — Domnului cantare nóua.“ etc.

Cugetu ca nu potu seversí lucru mai potrivitu cu demnitatea serbarii de astadi, de cât candu in cuvinte scurte vom zugraví cerintiele din launtru si din afara ale bisericei, aratandu-vi: 1) *candu este biserica frumósa din launtru si* 2) *candu este ea frumósa din afara.*

Prin zugravirea acést'a credu eu ca vomu mai adauge la santieni'a bisericei, ba n'asiu considerá-o din deplinu santita, déca asiu scí ca voi n'ati eu-

nósce din deplinu zidirea acést'a ce ati radicațu, scopulu ei si partile ei adause.

Santiesce Dómn'e ór'a acést'a si prin ea si cuvintele mele, cá prin tr'ensele se se destepte poporulu si prin poporu se se santiésca biseric'a si santa se remana in veci!

I.

Credinti'a e de-odata nascuta cu omulu, ómenii cei d'antái in gradin'a raiului anca au avutu credinti'a loru si ea va incetá atuncia de pe lume, candu va incetá si omulu. Popóre si natiuni s'au radicațu si au apusu de pe aren'a vietii, numele loru stralucitu ori de batjocura s'a stinsu, — credinti'a sustá cá si o intaritura de pe stanca, nici portile iadului nu o voru invinge pre dens'a. Si bisericile suntu loculu, unde cei de o credintia se coaduna se premarésca pre Ddieu. Din cele mai vechi timpuri popóre cari numai cevasi erau scóse din intunereculu nesciintiei — radicațu biseric'i si in impregiurulu loru se zidiau casa langa casa cá se formeze o comuna ori cetate mai mare si de aci dela biseric'a se ducean mai departe naravurile cele bune; biseric'a au imblanditu turbarea celoru intrecuti, au umilitu pre celu trufasiu, au ajutat pre celu nepotintiosu. Davidu imperatulu celu tare, profetulu celu placutu alu Domnului, poetulu celu neajunsu — mai vertosu si-a maritu numele seu prin aceea, ca a ziditu biseric'a din Ierusalimu pe muntele Sionului, zidirea cea mai marétiá din câte pana acuma s'au radicațu in lume. Se vina imperatii din lume si se se minuneze de acésta zidire fara de parchia pe pamentu, despre acare'i frumsetia si marime se scrie invetiatiu mai multe carti, de cât cáta sciintia se fia in tóte cartile lumei. — In jurulu biseric'eí acéstei'a se zidi orasiulu santu; acésta biseric'a legá poporulu de pamentu ca se-lu paresésca numai cu resufiarea sa cea mai de pe urma.

Candu se incepe viéti'a tieriloru crestinesci? atuncia, candu crestiniu pasiescu nebantuiti din creptaturele pamentului si li se ingadue se radice biseric'i Ddieului celui adevératu. Si acum suntu rari locurile, unde crestiniu se nu radice biseric'a frumósá in mijloculu comunei loru. Si pentru ce? Cei mai multi nici nu sciu de ce e buna biseric'a in satu, dicu nu-mai ca asia e bine fara a se eugetá mai aprópe la folosulu ei; dar eu vi dicu:

1) *biseric'a e oficiu'a (miheiulu) luminarii*. Lumea frésca si-are lumin'a sa dela sóre, sufletulu dela sciintia. Stingeti de poteti foculu din sóre si ati stinsu viéti'a firei. Alungati de poteti sciinti'a, sciinti'a cea datatória de viéti'a a Dlui Is. Cr. si mijloculu acéstei'a — invetiatur'a bisericésca si ati despoiatu sufletulu de stelele lui lucitórie, anim'a de balsamulu mangaiatoriu.

Este Ddieu, ziditoriuulu si sustienetoriulu nostru, dreptulu judecatoriu alu lumei întregi, parintele iubitoriu alu toturoru faptureloru sale; este viéti'a vecinica, care léga ceriulu cu pamentulu cá si cu o veriga de auru, unde virtutea si-ea resplat'a si peccatulu pedéps'a; omulu e ziditu spre a se luminá totu mai tare si a-si castigá fericirea, — ambla dupa amendóne si nici lumin'a nici fericirea nu suntu departe, le aflamu déca cautamu cu intieleptiune dupa ele, si acél'a peccatuiésce contra lui Ddieu, carele impédica pre cineva intru ajungerea luminarii si fericirii sale. Éta aceste suntu cuprinsulu fundamentulu legii crestinesci, spre aceste indéma biseric'a.

Asia dara nu aceea invéti'a ea cá crestinulu se fia umilitu pana la servitute naintea altoru ómeni, nici aceea — cá elu se nu-si caute dreptulu seu. Ea dice: „Ce tie nu-ti place, altui'a se nu faci“ ea apera dreptulu fia-carui'a. Suntu crestini — dorere fórtu multi — cari nu se sciu folosi de dreptulu ce-lu au. — Poporulu napustitu, intunecatulu cauta locuri intunecóse, dar cu greu si strabate la elu vre-o rasa de fericire. Elu nu scie de ce si traiesce pe lumea ast'a. Safere, cáci e dedatu asia, sapscesce aane-ori si asupra ceriului; de multe-ori te si ample jélea de multi, vediendu-i napustiti, lasati, nesciindu se se radice se iésa din naroiu — nu atátu pentru seracia, cât pentru nesciintia. Unde suntu scólele acestor'a? N'au! déca si au, cétia grósa pe ele de demanéti'a pana ser'a peste intregulu anu nu se resbuna de-asupra loru. — Se fiti binecuventati, de o miia de ori binecuventati barbati fruntasi ai poporului romanescu, cari ve ostaniti, ca se vedeti pre fratii vostrii mai fericiti indemnandu-i a-si radica biseric'i pentru mangaierea si scoli pentru luminarea sufletuluí seu. Se fii binecuventatu si tu poporu saténu, care ai lucratu si ai jertfitu pentru radicareá biseric'eí acéstei'a, mijloculu de luminaře pentru tine si urmatorii tei!

Biseric'a 2) e *angerulu pazitoriu moralitatii*. Viéti'a e unu campu de lupta; ne luptamu in viéti'a cu noi insine, cu interese omenesci si cu intempiarile din lume. Si in luptele acéste de multe-ori ne potemu abate dela calea cea drépta. Voimu fericirea nóstra séu a acelor'a ce stau aprópe de noi si stricamu prin acést'a pre deaprópele, éta ca n'amu lucratu bine, — si éراسi se intempla de multe ori ca obosimu, ne zolimu pentru altulu, si candu amu ajunsu a duce in deplinire binele de comunu, in locu de remuneratiunea meritata ni se intinde cunun'a de spini, paharulu amarétiunii. Si in luptele acéste cine ne radica déca cademu? cine ne imbarbeta déca slabimu? — Pretenii?! Déca ti-mege bine, ai destui, — candu ti-merge reu, toti te parasescu; cei tari si puternici se ridu de tine. Credinti'a, biseric'a acést'a ti-da dreptu, ea remunera dupa vrednicia, ti-léga ranele doreróse, ea te mangaia in nacazu. Déca din intemplanre ti-ai perdutu ce aveai mai pretiosu, sociulu credintiosu alu vietii tale, pruncii ce surideau cu iubire' catra tine, propt'a betranetieloru — tóte ale tale le-ai inmortentatu sub gielele cele reci cine te mangaia in négr'a jale? — cine altulu te póte, decátu biseric'a, credinti'a?! — Si candu te mustra consciinti'a pentru vre-unu peccatu, ori esti pe patulu de mórt'e si vedi ca ai se te desparti de lume: cine te impaca cu omenii, cu lumea si cu consciinti'a ta? — Cine altulu decátu biseric'a, credinti'a?! — Portarea buna, sufletulu curatu na-lu cercá in cei ce fugu de biseric'a; de voiesci a cunoéce curati'a sufletésca, cauta cine cercetéza desu biseric'a, si nu te vei insialá. Deschise suntu usiele ei pentru toti, toti credintiosii au parte egala intréns'a: Aratati-mi mie crestiniiloru, aratati-mi diacócea de momentu unu locu, unde se se vadésca egalitatea ómeniloru in asemenea mesura cá si in biseric'a — Suna clopotulu, sosesc'e óra Imperatulu carele pórnescce peste milióne de ómeni, se scóla de pe perini, cersitoriuulu si-stringuiésce sdremtiele, amendoi se ducu spre unu locu, amendoi intra pe o usia, amendoi stau sub unu acuperisiu, — unde suntu? — in biseric'a. Aicia e si tieranulu si insielatoriuulu din candu in candu, ca se se faciareasca

naintea lumii, dar suferu de ascutisiurile sagetiloru infipte in consciint'a sufletului lor; aici e si asupritulu si insialatulu pacalitu, astépta respata dela dreptulu judecatoriu; si nu inzadaru, aceea urméza, déca nu in viét'a tiraniloru si insielatoriloru, urméza in pruncii si urmatorii lor. — Se fiti dara binecuventati, de omia de ori binecuventati acei barbati ai poporului romanescu, cari ve ustaniti pentru elu, cá se-lu indemnati la radicarea de biserici, unde se arata lumin'a, se vadesce fapt'a cea buna, unde toti omenii se arata a fi egali naintea lui Ddieu!

II.

Dar iubitoru! nu vi cada cu greu, déca eu folosindu-me de privilegiu acést'a mai lungescu pucintelu vorb'a mea si deci vi voiu povetiu cugetarile vóstre si afara de biserica, cá se vi aratu si aici cá cu degetululu, cari suntu podóbele cele din afara ale biserecei. — Firesce multe aru fi, ca se fia tóte. Asi dice, biserica e frumósa, candu paretii ei suntu varuiti, castigati, candu e ingradita, cá se nu se apopia de ea intinatune, in inpregiurulu ei se fia saditi pomi umbrosi, cari se-i radice frumseti'a si cum am dice — se se védia ca are stepanu. Langa biserica se fia cas'a parochiale, cu carea se se falésca insisi poporeni; calea ce duce la usi'a bisericei se fia batuta, calcata, se nu crésca iérba pe ea, ca ar fi reu semnu. Timpulu le va aduce si aceste tóte pe rendu, se avemu numai credintia in Ddieu si elu nu ne va paresi.

Acuma ce vi-oiu dice?

Ca se nu me vinovatiti, ca asiu face cá si multe mame, cari cugetandu, ca fetele lor atunci suntu mai frumóse, candu le impodobescu cu impetricatnri si haine scumpe, fara a le desteptá catra intieleptiune, portare buna, lucru cu cumpetu si luminare adeverata, dicu — cá se nu fiu ingreuiatu cu vin'a acést'a, — intre frumsetiele cele din afara ale bisericei anumeru eu.

1) *Poporulu intieleptu si blandu.* Despre fiulu celu bunu se dice, ca e podób'a casii parintiloru sei, despre féta — ca e man'a dirépta a mamei sale. Eu dicu: biserica santiesce pre omu, éra credint'a si bunetatea omului indoitu santiescu biserica. Déca „voi sunteti biserica cea viia a Duchului santu“ 2. Cor. VI. 16. paziti, se nu se implinésca asupra vóstra cuventulu Mentuitorulu care dice: „Poporulu acést'a numai cu buzele me cinstesce, anim'a lui departe e dela mine.“ Marcu VII. 6. Deci cunosceti-ve cine si ce sunteti. Déca portati numele de crestinu, fiti crestini adeverati nu numai cu gur'a, ci si cu anim'a. Trebuie ca fia-care omu se scia, ce drepturi si ce detorintie are ca crestinu. Déca ti-placu Pascile, trebuie se-ti placa si postulu lor; déca ti-place se asculti canteculu frumosu din biserica*), trebuie se si jertfesci pentru elu: déca voiesci ronduiéla buna in biserica, cauta se pastredi si tu asiadimintele ce sustau si ordinatiunile, ce sosescu dela cei mai mari ai bisericei, nu e destulu a se folosi numai de drepturi, e de lipsa a implini si detorintie. Nu potu fi toti capeteni, la óste suntu povetiuitori si supusi. — Nu uitá ca calea sciintiei si blandetiei e serguinti'a si lucrulu. Poti mosteni auru, argintu si averi, —

auditati inse, cá cineva se fia lasatu cuiva testamentu despre minte tréza si naravuri bune? Aceste omulu insusi si-le castiga. Ddieu ni a datu nóue pamentulu cu tóte dulcetiurile lui — si sciti voi in lume poporu, care se nu guste din fructele ustanelorulu sale? ori sciti dóra astfelu de poporu, care se nu lucre — totusi se-i vina din gata? Nu este. Precumu ti-vei asterne, asia te vei odihni. Aruncative privirile vóstre in lume si judecati insive unde suntu ómenii mai indestulati? acólo unde suntu mai lucratori. Omulu lucratoriu n'are timpu spre a face rele. Slabanogulu, seraculu si asupritulu caute-si sórtea sa in nelucrare. Destéptate si tu poporule romanescu si te radica se nu fii totu in urm'a altor'a, fii intieleptu, lucratoriu si blandu cá se poti fi podób'a bisericei.

Adóna cerintia esterióra a unei biserice frumóse e scól'a de tréba. Popórale pagane din resaritu voindu a intrá in biserica la rogatiune, mai nainte se spéla la izvoru cu apa curata. Loculu de curatire a bisericei creatinesei — e scól'a. Biserica crestina e o lampa luminatória, scól'a e oleiulu din ea. Rumpé scól'a de catra biserica, au inchide-i usi'a de catra viét'a: si ce ai facutu? ai astupatu ferestrele bisericei, ori ca ai scosu ochiulu dreptu din capu. — Plugariulu tersesce pamentulu de zmidari, cá se póta samená, gradinariulu curatia pomii de umidi si sépa imprejurulu lor, cá se aduca róda buna: si omulu numai dupa ingrijire buna se desvólta spre fapte intielepte si bune. Vitele vóstre cá se aibe pretiu, le duceti la pasiune: adeveru, adeveru ve dicu vóua, nici din pruncii vostrii nu se voru alege ómeni de afrea, déca nu ve veti ingrijide ei, ca se-ii, cultivati prin scól'a, se ii nutriti cu invetiatura. — Dar diceti ca nu biruiti a tiené scól'a cumu se poftesce: eu dicu, mai presusu de tóte ve ingrijiti de scól'a, prin ea poteti ajunge si alte bunetati, fara de ea perdeti si ce aveti.

Podób'a bisericei e si

3) *Preotulu blandu si intieleptu.* Catra preoti dice Mantuitorulu „Voi sunteti lumin'a lumii! Asia se lumineze lumin'a nóstra naintea ómeniloru, cá vedindu faptele vóstre cele bune se prémarésca pre Tatalu vostru celu din ceriuri, — Voi sunteti sarea pamentului! Déca se va imputi sarea, cu ce se va sará“?! Mat. V. 13—16.

La poporulu tierénu — preotulu e povetiuitoriulu indreptatoriulu, pretenulu si mangaiatoriulu. Deci preotulu se fia cá ap'a limpede, in carea se se védia pana la petri, ca o carte deschisa, din carea se se póta ceti pe tóte paginile caritatea (iubirea) si insusirile cele bune; pe scurtu: preotulu bunu face cinstea credintiei, bisericei, e darulu lui Ddieu asupra poporului. Pe multe cáli póte preotulu se ajutore poporeniloru sei; dela densulu cere poporulu sfatu, pre elu lu-chiama se faca mangaiare in casa se impace pre cei certati; densulu si-descopere ascunsurile animei sale; dela densulu si-cere merinde, candu sta gata se plece pe calea lunga a vietii de veci. — O, cáta incredere! O, ce chiamare frumósa! Ajutati dara parinti preoti, ajutati poporului increditu pastorirei vóstre, scótetu-lu la limanulu fericirei; elu ve asculta, povetiuitu-lu spre totu lucrulu bunu. Dapoi déca si voi l'ati parasí. . . . o Dómne! óre in cine se se mai incrédiá!? — Nu! pastorulu celu bunu nu-si parasesce turm'a sa. Voi frati in Cristosu! sunteti legati de poporu, precum e sórtea poporului, asia e si a vóstra. Desteptati poporulu in tóte dilele, cá se ve pretiuésca, nu vi cadia cu greu

*) Alusjune la melodiósele cantari ale chorului scolariloru din Buteni, cari au incantatu pre ascultatori sub totu decursulu ceremoniloru.

a versá rogatiuni fierbinti pentru elu catra Domnulu. Servitiulu ddiescu lu-faceti cu demnitate si nu grabindu-ve cá se nu instrainati ómenii dela biserica, lucrati necontentitu in vii'a Domnului, ca se aveti resplat'a servului credintiosu.

Dar mai pe urma vi mai spunu, ca o podóba din atara a bisericei — suntu

4) *mormintii*. Cine au fostu acei'a, cari jacu acolo? Suntu iubiti nostri parinti, mosii si stramosii, suntu fratii si pruncii nostrii; acolo ne vomu duce si noi, acel'a e locul de odihna a tuturor ce se ostanescu in acésta lume. Ni uritu de mórte si pentru aceea nici ca ni place a cugetá nici macar la locul, unde ea mai vertosu si-arata domnirea sa. Ei Crestinilor! Nu priviti mormintii ca si o tíera trista. de unde numai strigoii se ve infrice si se ve inspaimente; mormintii suntu o trecatória, prin carea omulu trece dint'o lume intr'alt'a si tu insusi ai se treci pe acolo; se aibi tóta averea din lume si nu vei potea incungiurá acea cale. Intrég'a comuna se strecura mereu-mereuasiu acolo; multi jacu acolo, cari au facutu multe si mari bunetati intre voi; faceti si voi pentru ei aceea, ca pomeniti numele loru si infrumsetiati locurile loru de odihna — dupa cuviintia. Ochii loru sufletesci din ceriuri privescu la trupurile loru din pamentu: faceti se nu ve stee reu, déca gradin'a cea de odihna se va aflá parasita. Ingraditi-o bine si frumosu, puneti pomi roditori printre siruri ca se fia cu atât mai pompósa si cá se ve aratati cu stima si recunoscintia catra cei reposati.

Éta Iubitiloru Crestini! aceste suntu podóbele casii Domnului. — Si acum asculta cuvintele mele poporulu dela acésta biserica. Cu aceste podóbe asi voi eu se-se infrumsetieze si biserica, ce tu ai radica. O! De s'ar pogóri Domnulu din ceru cá si odinióra asupra bisericei din Ierusalimu — si asupra casii acesti'a! si de ar amplea si locul acést'a cu puterea ddeéseca si anumele nóstre cu darurile Duchului santu. Pogóra-Te! o pogóra-Te Dómne si asupra nóstra cu puterea si marirea Ta! Santiesce cas'a Ta acést'a si pre cei'a ce o cinstescu pre ea. Fia ea locul, de unde se lucéscu lumina, se se intindie mangaiare, se se latiéseca pacea si blandetiele, se se arate faptele cele bune. Rogatiunile ce se voru versá pe altarinu bisericei acesti'a, indreptese ca tamái'a naintea ta; jertfele poporului le primesce cá si purcedietórie din anima. Santiesce scól'a si mormintii parohiei acesti'a, binecuventa din anu in anu hotarele comunei cá si intru acést'a se se prémaréscu santu numele teu! Fia si cas'a acést'a bineprimita inaintea Ta si o fá pre ea bineplacuta intre miile de jertfe, ce Tie poporulu din parochi'a acést'a Ti-o aduce din anima curata si umilita. „Cá Tu esti Ddielu nostru si noi suntemu poporulu Teu, toti lucrulu maniloru Tale si numele Teu chiamamu.“

Dar nu me potu departá de pe locul acést'a santu, pana nu mi-asiu aduce aminte de acei'a cari au facutu bine, de au spriginitu zidirea acést'a. Punevoi in locul dantaiu pre Prea Santítulu Parinte Episcopu, in alu carui'a nume am si venitu astadi la voi, carele vediendu cu ochii sei greumentulu vostru, cá unu parinte bunu s'a induratú, de mi-a tramisu din fondulu diecesei 200 fl. cu cari binisiuru ne-amu ajutoratu. Ddiu se daruiesca pre Prea Santia Sa bisericei Sale in pace, intregu cinstitu, sanetosu, intru dile indelungate! Éra dieces'a lui se o scutéscu cu bratiulu seu celu Préinaltu intréga si neatacata de navaliri dusmanóse, destulu de inta-

rita in contra reuvoitoriloru ei! — Nu altcum ni-a facutu o mare bunetate domnulu proprietariu din locu*) carele asiderea vediendu lips'a nóstra, din anim'a sa crestinesca si din iubire catra deaprópele seu, din prisosulu, care i-l'a daruitu Ddiu, — ni-a tramisu 200 fl. fara de care ajutoriu biserica nóstra nici acuma nu erá gata. Ddiu se-i resplatéseca fapt'a acést'a crestinesca cu bunetatile sale ceresci!

Multu s'a ostanitu pentru gatirea bisericei si reposatulu in Domnulu preotu Pavelu, carele nici n'a ajunsu se-si védia incoronate ostenelele sale, — Ddiu se i-le resplatéseca in imperati'a ceriurilor!

Epitropulu bisericei a lucratu cu neadormire la realizarea intreprinderi acéstei'a; — invrednicéseca-lu Ddiu cu consciintia liniscita, ca jertfa ustanelorulu lui e bineprimita inaintea Lui.

Unu crestinu evlaviosu**) din darurile, cu cari-l'a daruitu Ddiu a voitu a infrumsetiá biserica cu scaune cá se fia radiemu betranetiloru si alte ajutorie si imprumutári ni-a mai facutu. Acestu crestinu e slug'a din evangelia, carele talantii ce ii-a capetatu, nu ii-a ingropatu, ci a lucratu cu ei de a adunatu mai multi si astfelu ii-a intorsu indreptu stepanului seu. Fia primita si acést'a jertfa inaintea Domnului casei acesti'a, Éra tu daruitoriule se fia daruitu cu sanetate, pace si indestulire si cá si tu se audi odinióra din gur'a stepanului cuvintele: „Bine sluga buna si credintioasa; peste pucinu ai fostu credintiosu, peste multu te voi pune; intra intru bucuri'a Domnului teu.“ Mat. XXV. 21.

Voi fruntasi bisericesci si comunali, cari cus fatulu si cu fapt'a ati naintatatu zidirea acést'a — fiti binecuventati pentru ustanelele vóstre! Binecuventati se fiti si voi toti credintiosi bisericei acesti'a, cari in ori-ce chipu ati datu ajutoriu la radicarea Sionului acestui'a, au déca nici n'ati potutu ajutorá pentru ceva-si pricina, barem v'ati bucuratu si voi in animile vóstre vediendu radicandu-se in mijloculu vostru cas'a lui Ddiu. Domnéscu pacea si linisceca in familiile si casile vóstre; de vetrele vóstre se se indeparteze bólele si mórtea naprazna; fii indepartati la arme se se rentórca sanetosi si in pace; cei mai mici se se indeletnicéseca in invetiatura, betranii se aiba propta in cei mai tari, parintii se fia cinstiti de pruncii sei. Reverse Ddiu bunetatile sale asupra intregi comune ca toti se ve iubiti ca fratii intre olalta si se trairi sanetosi la multi fericiti ani! Aminu.

D i v e r s e .

* Cunoscutul floromanu Emile Picot, profesor de limb'a si literatur'a romana la scól'a limbiloru vii ale Orientului din Paris, precum cetimu in „Romanulu,” va incepe la acea scóla din Paris a face in primile dile ale lui Decembre unu cursu asupra istoriei Moldovei dela origine pana in alu XVIII secolu. Ds'a-si propune a tractá in particularu despre situatiunea Romaniloru in evulu mediu, si va supune la o critica rigurosa opiniunile emise asupra originei Romaniloru scrierile mai noi ale lui Rössler, Jung, Pici etc.

*) Iosifu Almay

**) Parteniu Cotioiu.

* **Biserica ortodoxa romana**, jurnalul periodic eclesiastic a inceput a reapare de nou odata in luna. Pretiul 12 lei noi. Nrul 1 contine urmatoarele materii: 1) *Apelu* catra preotii si crestinii romani ortodocsi, de arhierieul Silvestru Pitestenu; 2) *Cerintele societatii* facia cu medilocele de subsistentia, ce ea ofere preotului, de arch. Silvestru Pitestenu; 3) *Profetiele*; 4) *Metropoli'a Ungrovlachiei* de arch. Genadie Enacenu; 5) *Relatiunile* intre biserica ortodoxa si protestanta in seclul XVI de Dr. Zotu; *Sumariul* siedintelor stlui Sinodu.

* **Comisiunea dunareana** dela Galati anteproiectulu sustienutu de delegatulu Austro-Ungariei. Mai antaiu s'a pronunsiatu contra anteproiectulu delegatulu serbu, apoi celu bulgaru si delegatulu romanu dlu Pencovici. „Romanulu“ aducendu acesta scire esclama: „In faci'a unui asemenea rezultatu credinti'a in dreptu si in dreptate incepe a se renasce.“

* **Societatea de lectura „Andrei Siagun'a“** arangieza o **SIEDINTIA PUBLICA** Sambata in 29 Novembre st. v. in memori'a Marelui Archipastoriu Andreiu, in sal'a cea mare a „seminariului andreianu.“ Inceputulu la 7 ore ser'a. — *Program'a* este urmato'ia: 1. „Cuventare ocazionali“, rostita de Nicolau Borza, cl. curs. III. 2. „Ursita mea“, chor a voci barbatesci compusu de G. M. Stephanescu, executata de chorulu societatei. 3. „Insemnataea limbei, — in specialu la poporul romanu“, disertatiune de I. Siandoru, cl. curs. III. 4. „Vespasianu si Papinianu“, dialogu de I. Negruzzi, rostitu de V. Domsia, cl. curs. II si I. Pinciu, cl. curs. I. 5. „Barcarola venetiana“, traducere — si „Copilulu“, poesia de D. Bolintineanu, musica de Flechtenmacher, cantata solo de V. Bologa, cl. curs. II, acompaniatu pe Piano-Forte. 6. „In cat putem judeca internulu unui omu dupa exterioru“, disertatiune de R. Furduiu, cl. curs. III. 7. „Oda la statu'a lui Michaiu Vitezulu“, poesia de V. Alesandri, declamata de I. Micu, cl. curs. II. 8. „Cantecu ostasiescu“, chor a voci barbatesci de G. M. Stephanescu, executatu de chorulu societatei.

* **O fapta crestinesca demna de imitatu.** Provedinti'a divina a voitu, ca intr'o familia sermana din comun'a Ghirod'a se mora totu in aceeasi di si ora tat'a si fiulu; acei membri din numit'a familia, cari pe langa a loru, mai avéu d'a castigá pana cea de tote dilele prin lucrulu cu palmele si pentru o mama, respective baba de 85 de ani, pentru o fata, respective sora minorena si pentru o nora, respective sotia cu o infanta. Producendu acestu casu tristu in animile unoru locuitori din acést'a comuna o adenca simtire de compatimire, se intielesera a consolá pre desperatele remasitie ale acestei familii prin o inmortentare catu mai frumosa a reposatiloru. Spre scopulu acest'a intreprindindu-se o colectare de bani prin comuna si prin orasiulu vecinu Timisiór'a primi pre sine sarcin'a de-a colectá zelosulu si bravulu alu II-lea epitropu bisericescu Ioanu Catin'a, care aduna in scurru timpu urmato'rele sume de bani: Dimitriu Chisiodianu si fiulu seu Alecs'a plugarii 5 fl. Georgiu Voivodescu plugariu 2 fl. Simeonu Chisiodianu, Ioanu Regepu plugarii 1 fl. 50 cr. Ioachimu Boncea inv. 1 fl. 50 cr. Ioanu Dogariu adm. par. 1 fl. Iosifu Will notariu 50 cr. Lazaru Iovii jude comunalu 60 cr. Iosifu Chisiodianu, Lazaru Regepu plugarii 50 cr. Lazaru Maistoru, Georgiu Casapu plugarii 40 cr. Petru Cresimariu, Petru Birescu, Petru Babii, Iosifu Rosiu, Alecs'a Rosiu, Nico-

lau Ciurasiu, Petru Jica, Nicolau Covaciu, Iom'a Miutiu, Dimitriu Micsia, Ioanu Regepu, II. Mihaiu Cretianu, Maria Siebu, Georgiu Catin'a, Eva Chisiodianu, Flóre Chisiodianu, Ioanu Oprea, Petru Copane, Gaspar Cataliniciu, Georgu Hauer toti plugarii 20 cr. Ioanu Hitiesianu, Lazaru Pavelu, Georgiu Copane plugarii 10 cr. Herrmann Roth arendatoru 20 cr. In Timisiór'a M. Rosenthal negutiatoriu 1 fl. M. Kepich negutiatoriu 50 cr. Toni Beck macelariu 50 cr. T. Fehér opincariu 40 cr. Iosifu Patri ospetariu 30 cr. Iosifu Köplinger macelariu 30 cr. Ladislau Maisner pitariu 20 cr. Cost'a Maniu sapanariu 20 cr. Hasala 20 cr. Iulius Zimmer 20 cr. Iosifu Babii 10 cr. La olalta 23 fl. 80 cr. v. a. Din acést'a suma s'au spesatu 5 fl. 70 cr., platindu-se bisericii pentru prapori, ripidi, si clopote; ére restulu de 18 fl. 10 cr., s'au predatu sermaneloru remase fara de nici unu sprijinu. Acést'a fapta crestinesca crediendu-o demna de a o aretá publicitatii, spre a o imitá si altii la astfelu de casuri triste, — aduce totodata cea mai caldúrsa multiamita publica atát binevoitoriloru daruitori din comun'a Ghirod'a, cât si celoru din orasiulu vecinu Timisiór'a precum si colectantulu Ioanu Catin'a. Ghirod'a in 24. Noemvre 1880. „unu Ghirodianu.“

† **Necrologu Patriciu Popu**, gimnastu absoluta si teologu de anulu I. unu teneru desceptu si de frumosa speranti'a, in etate de 22. ani dupa unu morbu de peptu inpreunatu cu grele snferintie, in 24. a lunei curinte a reposatu in Domuulu in loculu seu natalu Nimoesti langa Beiusiu.

Pe adormitul la jelescu: parintele seu nemangaiatu Moise Popu protu in Nimoesti; fratele seu Meletiu studinte in clas'a IV. gimnasia in Beiusiu; mai de departe unchiulu Vasiliu Popu protopopu si Ioanu Popu preotu in Siebesiu, precumu si conscolarii sei, si alti consengeni si cunoscuti. Doue lucruri caracterisau cu deosebire pre defunctulu blandeti'a si diligentia la studiu. Aceste insusiri lu-facura unulu din cei mai iubiti elevi ai institutulu pedagogico-teologicu din Aradu. Elu era iubitu atát de profesori, cât si de colegii sei. Astfelu scirea despre morte a produsu unu doliu generalu intre toti acei'a cari l'au cunoscutu. Fie-i tirien'a usióra si memori'a bine cuventata!

† **Georgiu Suiciu**, notariu comunalu in Toraculu mare a reposatu in Domnulu in urm'a unui morbu indelungatu de peptu in diu'a 18 Noembre la 8 ore dimineti'a in etate de 48 de ani, lasandu in profundu doliu pre soci'a, pre fratele seu si o nepota a sa. Inmortentarea s'a intemplatu in 19 Noemvre la 3 ore dupa amedi cu cea mai mare pompa. Ceremoniele de inmortentare se executare prin 5 preoti si 4 invetiatori. O multime de inteligenti si poporu fara de osebire de nationalitate i-detera onorea cea de pre urma cuvenita unui barbatu, cum a fostu reposatulu, carele prin sfatulu seu a contribuitu atát de multu la luminarea poporulu, si carele a colucratu atát de multu la edificarea bisericeii si scolei celei noue, a acelor edificie, care suntu fal'a comunei.

Fie-tierin'a usióra si memori'a binecuventata!

† **Necrologu**. Elisabeta Cimponeriu nasc. Valungan soci'a preotulu din Rosia Ioan Cimponeriu in 16 Noemvre st v. a. c. a trecut din vietia in alu 54 anu alu vietiei si a 35 anu alu casatoriei sale; lasandu in doliu pre sociali ei Ioanu Cimpo-

neriu si fi Iosif, Ioanu, Petru si Anna. Ramasitiile pamentesci ale repositiei s'au depusu spre odihna eterna marti in 18 Noemvre. — Fie-i tierin'a usiöra si memoria binecuventata.

* **Rectificare.** In himenulu publicatu in nrulu 47 alu acestei foi s'a facutu o eröre de tipariu, si anume in rendulu alu treilea s'a pusu in locu de „Ecaterin'a," Fabi'a, ceea ce prin acést'a se rectifica.

Anunčiu.

Tom'a **Benchisianu** invetiatoriu la scól'a II. in Chitighazu a perdutu testimoniulu seu de cualificatiune invetiatorésca estradatu la 5/17 Septemvare 1879. Nr. ¹⁹⁰⁹/₂₀₈, si la cererea numitului i s'a datu duplicatu, éra originalulu prin acést'a se dechiara de nimicitu.

Ioanu Metianu m. p.

Episcopulu Aradului.

Concursu.

In urmarea decisului Venerabilului Consistoriu din 18 Iuliu a. c. Nr. 1521 neareteuduse la prim'a publicare nici unu concurentu, se escrie de nou concursu pentru deplinirea parochiei vacante din comun'a **Chisdi'a**, protopresviteratulu Lipovii pana in **21 Decemvre** a. c. in carea diu'a se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt una sesiune de pamentu, si cortelu liberu, si 100 fl. din fondulu preotiescu. Preotulu fitoriu va fi deodata si invetiatoriu.

Recurentii dela cari se cere calificatinne de clas'a III. vorn avé a-si inaintá recursele sale instruite cu documintele recerute la parintele protopopu Ioanu Tieranu in Lipov'a.

Chisdi'a 30. Septemvre 1880.

Comitetulu parochialu

In contielegere cu mine: **Ioanu Tieranu m. p.** protop.

Conformu resolutiunei prea Venerabilului Consistoriu diecesanu ddto 16 Octobre 1880 Nr. 788 pentru ocuparea postulu de capelanu langa neputiniosulu parochu Pavelu Borca din **Petruvasila** Protopresviteratulu Panciovei, se escrie concursu pana la **28 Decemvre 1880**.

Emolumintele conformu declaratiunei numitului parochu sunt a trei'a parte din tóte veniturile preotiesci din acea parochie de classa prima.

Doritori de a ocupá acestu postu sunt avisati ca conformu statut. organicu si regulamentulu provisoriu pentru parochii se si astérna suplicile sale in terminulu indicatu mai susu, oficiulu Protopresviteralu gr. ort. rom. alu Panciovei.

Petruvasila in 24 Ncemvre 1880.

In contielegere cu Comitetulu parochialu

S. Dimitrievicu m. p.

Petopresbiteru.

Pentru deplinirea parochiei vacante din comun'a **Petirsiu**, de classa III. impreunata cu postulu invetiatorescu ca terminu **pani la 21. Decemvre a. c.** in carea di se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt:

1. un'a sesiune de pamentu, de 30 jugere, birulu dela 120. case, un'a mesura de bucate, stol'a indatinata, si intravilanulu.

2. dela postulu invetiatorescu: 60 fl. pentru unu porc 30 fl. pentru lumini 6 fl. pentru sare 2 fl. 80 cr. 16 meti de grâu. 16 meti de cucuruzu, 12 orgii de lemne — in bani socotitu 218 fl. 80 cr. si 4. jugere de livada.

Recurentii instruandu-si recursele in sensulu celor prescrie, si adresate comitetulu parochialu, au a le transpune Rvs. D. protopopu Ioanu Tieranu la Lipov'a.

Petirsiu 20 novembre 1880.

Comitetulu parochialu.

In intielegere cu mine: **Ioanu Tieranu m. p.** protop.

Infintiandu-se de nou in Comun'a **Jebelu**, cottulu Timisiului o Scól'a gr. or. rom. Confes. pentru fete; deci conformu ord. Consist. Nr. 17 Octomvre a. c. Nr. 493 S. prin acést'a se escrie concursu pentru deplinirea postulu invetiatorescu cu o invetiatóre la mai susu amintit'a scól'a cu terminu pana in finea lui **Decembre a. c. st. v.**

Emolumentele sunt 400 fl. v. a. 24 Metri de lemne din care are a se incaldi si scól'a, 10 fl. pentru cercetarea conferintieloru, 8 fl. pentru scripturistica si cortelu liberu cu 2 incaperi si cu gradina pentru legumi.

Doritórele de a ocupá acestu postu sunt avisate recursele lor instruite in sensulu st. org. bis. a le subserne parintelui Protopresbiteru Alesandru Joanovicu in Jebelu pana la mai susu indicatulu terminu si totodata au a se presentá in vre-o Domineca séu serbatóre si in S. Biserica.

Jebelu in 22 Novembre 1880.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Alesandru Joanovicu m. p.** protop. si inspectoru scolariu.

Pentru postulu de capelanu pe langa parochulu Voiu Sirbu din **Rusc'a** se publica concursu cu **terminu de 30 de zile**. Emolumintele sunt 1/3 din venitele parochiale si adeca:

40 fl. socotiti dupa 11 jug. aratura si fenatiu
50 fl. din stolariulu calculatu pre 5 ani si
10 fl. din alte venite..

Concurentii au se substérna suplicile instruite cu documentele prescrie de stat. org. si de norm. cons. pana la numitululu terminu prin oficiulu protteralu din Caransebesiu..

Rusc'a in 16. Novembre 1880.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu protopopulu tractualu.

Pentru vacant'a parochia de clas'a III din *Cilu* in protopresbiteratul Buteniloru cu venitul unei sesiuni de pamentu aratoriu si fenatiu, cu quartiru liberu si gradina, cu folosirea tacseloruz stolarie si a birului indatinatu de 1 mesura cueurudiu sfarimatu dela 110 case. — prin acést'a se escrie concursu cu terminu de alegere *la 21 Decembre a. c.* pana candu recurintii si-voru poté substerne recursele sale subsemnatului comitetu pe calea oficiului pprale.

Cilu. la 21 Novembre 1880.

Comitetulu parochialu

In contielegere cu mine: **Constantinu Gurbanu** ppbiteru.

Pe parochi'a de clas'a I din *Ghiro'd'a*, inzestrata cu emolumintele: 32 jugere, cas'a parochiala cu $\frac{1}{2}$ jug. intravilanu, 2 jugere estravilanu, birul dela 200 numere din *Ghiro'd'a*, si 26 numere din *Iberland*, se escrie concursu *pana in 21 Decembre 1880*, cand va fi si alegerea. Reflectantii, cu calificati'a receruta, au a se presentá, in biserica spre documentarea desteritati sale in cantari si rituale in vreo dumineca, si a substerne recursele lor pana in 20 Decembre, adresande Comitetalui, in manile protopresviterului tractualu Meletiu Dregheciu in *Thimisiór'a*.

Comitetulu parochialu

Cu scirea si inveirea mea: **Mel. Dregheciu** m. p. Prot. Timis.

Pentru ocuparea posturilor vacante invetiatoresci din tractulu Pestesiuului Cottulu Bihoru se escrie concursu

1. *Bratc'a* cu terminulu de alegere *pe 8 Decembre st. v. a. c.* Emolumintele suntu 160. fl. v. a. 6. cubule de bucate — lemne la trebuintia, si quartiru liberu.

2. *Pestesiu* cu terminu de alegere *pe 7. Decembre a. c. st. v.* Emolumintele suntu: 60 fl. v. a. 20. cubule cucuruzu, — lemne la trebuintia, si quartiru liberu

Doritorii de-a ocupa vreun'a din aceste statii suntu poffiti a-si trimite recursele instruate cu documintele necesarie paua la terminele suspomenite — inspectorului Cercualu de scóle M. O. D. Teodoru Filipn p. u. Elesd, preparandii absoluti voru fi preferiti.

Lugasiulu de sus la 5. Noemvrie st. v. 1880.

In contielegere cu Comitetele parochiale

Teodoru Filipu m. p.
inspec. cercualu de scóle.

De órece antai'a data nu s'au aratatu nici unu concurinte, pentru ocuparea postului invetiatorescu din *Valeadienii* pe basa otaririi comitetului parochialu din 1877 ddtó. 26 Iuniu si la ordinaciunea ven. Cons. din 17 l. tr. Nr. 548 S, se publica de nou concursu *cu terminu de o luna* pre langa urmatóarele emoluminte:

150 fl. salariu anualu in bani gata,
28 meti de cucuruzu ferimatu.
5 fl. pentru scripturistica
8 stengeni de lemne de focu pentru sine si pentru scóla.

2 jugere de livada si quartiru liberu cu gradina de legume.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au se substérna suplicele loru prin oficiulu protteralu din *Caransebesiu* adresate catra comitetulu par. si provideute cu documintele prescise de statutul org.

Caransebesiu 14. Novembre 1880.

Nicolae Andreeviciu. m. p.
protop. tractualu.

Pentru postulu de capelanu incuviintiatu de ven. Consistoriu diecesanu pre langa parochulu al 3. M. Eremia din *Ezerisiu* se publica concursu *cu terminu de 30 de dile* pre langa emolumintele specificate si statorite in sensulu regulamentului pentru parochii §. 13. lit. a. b. c. d si e. si adeca:

$10\frac{3}{4}$ jug. parte aratura parte fenatiu, care facu $\frac{1}{3}$ parte din sesia parochiala.

$12\frac{1}{2}$ meti de cucuruzu in bóbe care facu $\frac{1}{3}$ parte diu birulu intregu anualu si

20 fl. v. a. din venitul stolariu, socotitu dupa calcululu diametralu a celoru 5 ani din urma.

Concurentii au se substérna suplicele inzestrate cu documintele de cualificatiune prescise de stat. org. -si de norm. cons. pana la numitul terminu prin oficiulu protopresb. din *Caransebesiu*.

Ezerisiu in 13/25 Novembre 1880.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu prea on. d. protter tractualu.

Pentru ocuparea postului de capelanu classa II. langa veteranulu parochu *Constantinu Martinoviciu* din *Topolovetiu*, pin acést'a se escrie concursulu, cu terminu de alegere pe diu'a de *21. Decembre st. vechiu a. c.*

Emolumintele suntu: 10. jugere din sesiunea numitului parochu; a trei'a parte din venitele stolari dela 135. nri de case, si totu a trei'a parte din biru, socotitu câte 20. oca de cucuruzu in bómbé, dela fiacare nru de casa.

Recursele adjustate conformu presciseloru statutului organicu si adresate respectivului Comitetu parochialu, suntu pana la 20. Decembre a. c. a se tramite parintelui protopopu *Georgiu Cratiunescu* in *Belintiu*; avendu recurrentii conformu §-lui 8. din Regulamentu a se presentá in biserica deacolo spre a-si aretá desteritatea in cantari ori cuventari bisericesci.

Topolovetiu 16. Novembre 1880.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **G. Cratiunescu** m. p. prot.